

Titel: Ib er et æg

Tema: Ensomhed, venskab, kærlighed, tapperhed, mod
Fag: Dansk
Målgruppe: Bhkl. - 2. klasse

Data om læremidlet:

Bog/e-bog: En bog af Lisa Aisato, Vild Maskine, 2022

Vejledningen sætter fokus på for forståelse og ordkendskab og giver forslag til mundtlige samt skriftlige aktiviteter, der blandt andre inddrager handlingsbroen. Der er opgaver, som egner sig bedst til fælles arbejde på klassen og opgaver, der nemmest gennemføres i grupper eller i makkerpar.

Faglig relevans/kompetenceområder

I det følgende sættes alle kompetenceområderne *fortolkning, kommunikation, fremstilling og læsning* i spil. Alt efter, om bogen læses i bhkl., 1. eller 2. klasse, vil det være nødvendigt at udvælge de aktiviteter, der passer til børnegruppen. Fx kan den medfølgende historie-roulette anvendes på forskellige måder – som tegne-, fortælle- eller skriveopgave - alt efter, hvad det enkelte barn magter.

Om bogen: Denne billedbog er med sine illustrationer i verdensklasse en smuk, dragende og filosofisk historie i flere lag om ensomhed, frygt og isolation fra andre børn.

Ibs hoved er et æg, og han skal derfor hele tiden passe på, at det ikke går i stykker. Hver morgen pakker Ib sit hoved ind i adskillige håndklæder og en tehætte. Idræt i skolen må han pjække fra, frikvartererne er decideret farlige og en tur i skoven må nødvendigvis foregå med paraply, eftersom træerne er fyldt med grankogler.

Da Ib møder den livlige pige Sif, får han uventet hjælp og gennemgår en forandring. Ib går fra at være frygtsom til at udvise tapperhed og mod. En fantastisk historie, der kan læses igen og igen.

Ideer til undervisningen

- Inden bogen præsenteres for børnene, vil det være oplagt at skabe for forståelse: Følgende idé er inspireret af bogen "Sprog i fokus" af Nina M. Haselbach og Dorte F. Olesen. Medbring hårdkogte æg, send dem rundt blandt børnene og læg op til dialog om ægget:
Hvorfra kommer det?
Hvilken form har det?
Hvordan føles det?
Hvilken farve har det?
Hvilken lugt har det?
Hvordan lyder det, når man forsigtigt banker på ægget med en pegefinger?
Hvad bruges æg til?

Når spørgsmålene er vendt, laves et forsøg med et rå samt et hårdkogt æg. Det vil være en fordel at opbevare det rå æg i en gennemsigtig frysepose. Begge æg tapes på samme tid, og børnene skal

nu fortælle, hvad der sker og komme med deres bud på, hvorfor det sker. Når hovedpersonen Ib senere præsenteres, vil børnene bedre kunne forstå Ibs bekymring for sit æggehoved.

En anden idé kan være at medbringe honning, lade børnene smage og tale sammen parvis.

Hvorfra kommer den?

Hvad bruges den til?

Hvilken konsistens har den?

Hvilken farve og duft har den?

Hvordan smager den?

Hvordan føles det at røre ved honning?

- Præsentation af bogen
Brug ledetrådene (sætningerne) fra elevmaterialet. Giv børnene én ledetråd ad gangen og lad dem kort tale sammen med deres sidemakker om handlingen.
 1. **ledetråd:** Bogens forside og titel.
 2. **ledetråd:** Ib tager ingen chancer.
 3. **ledetråd:** De andre synes, Ib er mærkelig. Det nytter ikke at spørge Ib, om han vil være med til at lege.
 4. **ledetråd:** En eftermiddag i skoven får Ib øje på noget gult og stribet højt oppe i et fyrretræ. Det er en pige i et bikostume.
 5. **ledetråd:** De næste dage går Ib rundt med honningkrukken og håber, at Sif vil dukke op.
 6. **ledetråd:** Den hårde krukke rammer Ibs hoved med en knasende lyd. "Mit hoved!" råber han.

Børnene kan efterfølgende i par præsentere deres bud på handlingen for resten af klassen.

- Læs nu bogen højt uden afbrydelser. Første gang, mens børnene blot lytter, så de trænes i at danne indre forestillingsbilleder.
- Sæt efterfølgende spot på disse ord:
 - Bekymret** (uroelig, nervøs, ængstelig)
 - Tehætte** (tykt, poseformet overtræk af stof. Bruges til at holde en tekande varm)
 - Kagle** (tale højt, skvaldre, bræge, frembringe en høj, skingrende lyd. En høne, der lige har lagt æg, kagler)
 - Himle med øjnene** (vende blikket opad, især som udtryk for forargelse)
 - Sukke** (stønne, gispe)
 - Boldtræ** (bat, et langt fladt eller rundt stykke træ)
 - Baggård** (gård, der ligger bag ved et hus - typisk med adgang gennem en port)
 - Stuearrest** (straf, forbud mod at forlade huset eller et bestemt værelse i en periode)
 - Højtideligt** (seriøst, alvorligt, ofte med et formelt præg)
 - Miste fodfæstet** (falde, foden eller fødderne glider)
 - Koge over af forelskelse** (om stærk følelse, slå gnister, blive ustyrlig)
- Læs historien højt igen og lad denne gang børnene kigge på billederne. Hvis det ikke var muligt at booke bøgerne fysisk, kan e-bogen bookes her: <https://via.mitcfu.dk/CFUEBOG1127185>
- Præsenter handlingsbroen for børnene og modellér med stikord, hvordan "Ib er et æg" kan passe ind med begyndelse, midte og slutning. Uddel herefter kopien fra elevmaterialet, så børnene kan udfylde deres egen handlingsbro.

- Personkarakteristik - Få børnene til at tegne Ib på et A4-papir. Læs i fællesskab ordene fra elevmateriale. Herefter klipper børnene ordene ud og limer dem på papiret. I venstre side placeres de ord, der beskriver Ib, inden han køber honning, og i højre side placeres de ord, der beskriver Ib, efter han har købt honning.
- Inddel børnene i fem grupper og giv hver gruppe et sæt af nedenstående spørgsmål 1-5. De får nu fem minutter til at svare på deres spørgsmål:
 1. Hvorfor er Ib bekymret for sit hoved? Hvad kan der ske?
 2. Hvorfor er de andre i klassen holdt op med at spørge Ib, om han vil lege? Kunne de gøre noget andet for at få Ib med i legen?
 3. Beskriv Ibs mor. Hvad tænker I om hende? Hvordan kan hun hjælpe Ib?
 4. Beskriv Sif. Hvorfor er Ib glad for Sif?
 5. Hvordan bliver Ib til et hårdkogt æg? Hvorfor råber Ib: "LAD KOGLERNE FALDE, HER KOMMER JEG!"?

Lav hurtigt nye grupper, så hver gruppe er repræsenteret af børn fra spørgsmålene nr. 1-5. Nu skal hvert barn i de nye grupper på skift fortælle, hvad de talte om i deres tidligere gruppe.

Lav en fælles opsamling til slut på klassen og perspektivér til børnenes egen hverdag:

Har du nogensinde prøvet at være bekymret?

Har du på et tidspunkt følt dig alene?

Har du været tapper/modig?

- Beskriv et billede og lav tegnediktat. Tøm først i fællesskab et af billederne for ord og lav derefter en sammenhængende beskrivelse af billedet. Lad efterfølgende børnene være sammen i makkerpar. Den ene vælger et billede fra bogen og beskriver det med så mange detaljer som muligt for makkeren, der forsøger at tegne ud fra beskrivelsen. Sammenlign de to billeder til slut.
- Skab en ny historie – hvad oplever Ib og Sif, da Ib har fået sine vinger på? Lad evt. børnene få hjælp af historie-rouletten i det medfølgende elevmateriale. Den nye historie kan tegnes, fortælles eller skrives.

Supplerende aktiviteter:

- **Lav et tableau** - fordel børnene i små grupper. Giv dem 10 minutter til at udvælge et bestemt sted i historien og vise opstillingen. Husk at fortælle, at det er uden lyd. Efterfølgende forsøger klassen på skift at gætte de forskellige tableauer.
- **Omskriv teksten** - sæt fokus på nutid og datid og personer ved at omskrive nedenstående linjer fra bogen på tavlen. Børnene skriver herefter af i eget hæfte og træner derved også håndskriften.

Omskriv fra nutid til datid:

Ib **tager** ingen chancer. Hver morgen **står** han foran spejlet i gangen og **pakker** sit hoved ind i håndklæder. "Det **er** bedst at være på den sikre side," **siger** han til sig selv.

Omskriv fra 3. person til 1. person:

Ib tager vingerne på. Så løber **han** ind i skoven, mens **han** råber, så højt **han** overhovedet kan: "LAD KOGLERNE FALDE, HER KOMMER JEG!"